

Vragen:

1. Afgelopen juli heeft de staatssecretaris van I&W een tijdelijk gedeeltelijk verbod ingesteld op (samenvattend) bepaalde toepassingen van staalslakken. We lezen in een beslisnota dat een totaalverbod tot "(grote) nadelige gevolgen voor betrokken partijen" kan leiden, zoals Tata Steel Nederland. Ze expliciteren dit als volgt: "Schade: Tata Steel kan de productie van staalslakken niet stoppen: dit is een inherent deel van het productieproces. Als afzet in Nederland niet mogelijk is, dan zal al het LD-staalslak gedurende de looptijd van het verbod moeten worden geëxporteerd. Op dit moment exporteert Tata Steel al een aanzienlijk deel van de LD-staalslakken naar de Baltische Staten. (..) Mogelijk zal Tata Steel schadevergoeding eisen en/of het besluit aanvechten."
 - a. Herkennen jullie je in deze lezing van het ministerie van I&W dat een totaalverbod tot "(grote) nadelige gevolgen" kan leiden voor jullie bedrijf? Zo ja, wat zijn die?

Ieder staalbedrijf in de wereld heeft slak als bijproduct van de staalproductie. Het ontstaat bij de omzetting van ruwzijzer naar staal. De gestolde staalslak is een steenachtig materiaal, vergelijkbaar met wat je uit steengroeven haalt. Er zijn verschillende typen slakken. Hoogovenslak, de slak die gevormd wordt in het ijzerproductieproces, wordt ingezet als grondstof in de cementindustrie. Staalslak, de slak die wordt gevormd in het staalproductieproces, wordt wereldwijd ingezet als bouwstof voor wegen, geluidswallen en dijkluchten.

Circulariteit is een belangrijk onderdeel van onze strategie, met als doel een schonere, groene en circulaire staalproductie. Staalslakken zijn één van de bijproducten van onze staalproductie, naast bijvoorbeeld de restgassen van onze kooks- en gasfabrieken die we hergebruiken voor onze Warmbandwalserij.

Staalslakken blazen we een tweede leven in, samen met partnerbedrijven in de keten die de staalslakken verwerken tot bouw materiaal en deze verkopen in Nederland en andere EU-landen. Een totaalverbod in Nederland zou derhalve negatieve gevolgen hebben voor betrokken partijen, en dus ook voor Tata Steel Nederland.

Is Tata Steel geconsulteerd door het ministerie van I&W voordat het verbod is ingesteld?

Ja.

- b. Is Tata Steel voornemens om het tijdelijke gedeeltelijke verbod aan te vechten en/of een schadevergoeding te eisen?

Wij richten ons op verdere verbetering van de huidige verwerking en verantwoorde toepassing van staalslak. Binnen ons bedrijf werkt een multidisciplinaire werkgroep een oplossingsrichting uit voor de verantwoorde toepassing van staalslak. Daarbij wordt onderzocht om staalslak te gebruiken als bestandsdeel van een gebonden product, zoals asfalt of betonproducten. Hierdoor kunnen eventuele milieuverontreinigingen voorkomen worden.

Ook willen wij actiever betrokken worden bij het accreditatie-proces voor afnemers van en projecten met staalslak. Bovendien willen wij actiever betrokken worden bij het audit-proces voor de toepassing en uitvoering van projecten met staalslak, in Nederland en daarbuiten.

Daarnaast ontwikkelen we een nieuwe strategie voor duurzame toepassing van de toekomstige EAF-staalslak door middel van innovatie en technologieontwikkeling. Specifiek kijken we naar alternatieve mogelijkheden voor de verwerking van staal- en EAF-slag tot een product dat tegemoetkomt aan de huidige zorgen en om te zorgen voor een rendabele business case voor staalslakken.

We houden daarbij rekening met het feit dat de samenstelling en de hoeveelheid van staalslak in de toekomst verandert doordat we groen staal gaan maken. We werken daarbij samen met onderzoeksinstituten, een technische universiteit in Nederland en met marktpartijen die actief zijn op het gebied van de huidige en toekomstige verwerking en toepassing van slak.

2. In diezelfde beslisnota staat ook "Bij een tijdelijk verbod zal ook de rest van het materiaal ofwel moeten worden geëxporteerd ofwel moeten worden gestort."

- a. Herkennen jullie deze lezing?

Een aanzienlijk deel van onze LD-staalslakken wordt door partnerbedrijven geëxporteerd naar de Baltische Staten.

- b. Wat gebeurt er op dit moment met de staalslakken die door het huidige tijdelijke verbod niet afgezet kunnen worden?

Zie antwoord boven.

3. In het meest recente financieel jaarverslag van Tata Steel Nederland staat op bladzijde 22 de volgende passage: *"If the classification of steel slag, and, after decarbonisation, EAF slag, changes from by-product to waste product, the financial consequences could have a materially adverse impact on our ability to make the necessary investments for the Green Steel Plan."*

- a. Wat is de reden dat het noodzakelijk was om dit te vermelden in het financieel jaarverslag?

Het is gebruikelijk dat (beursgenoteerde) bedrijven volgens de Nederlandse corporate governance code hun voornaamste risico's opnemen in de risicoparagraaf van het jaarverslag, in het kader van transparantie. Dat is hier ook het geval, in dit geval met betrekking tot staalslakken. We geven hierbij aan dat als de classificatie van staalslak en, na decarbonisatie, EAF-slag verandert van bijproduct naar afvalproduct, de financiële gevolgen een wezenlijk nadelige impact kunnen hebben op onze mogelijkheid om de noodzakelijke investeringen voor ons Groen Staal-plan te doen. We onderzoeken momenteel alternatieve mogelijkheden voor de verwerking van staal- en EAF-slag tot een product dat tegemoetkomt aan de huidige zorgen en om te zorgen voor een rendabele business case voor staalslakken.

- b. Houden jullie pas sinds dit jaar rekening met het scenario dat staalslakken worden geclassificeerd als afval?

Nee, dit scenario speelt al langer. De timing van wanneer je een risico opneemt in het jaarverslag hangt af van verschillende factoren. De toegenomen maatschappelijke onrust die is ontstaan rondom het gebruik van staalslakken in Nederland heeft hierbij een rol gespeeld.

- c. Heeft Tata Steel Nederland eerder ooit zo expliciet rekening gehouden met het scenario dat staalslakken geclassificeerd worden als afval?

Nee.

- 4. We zien in gepubliceerde Woo-documenten dat Tata Steel Nederland vorig jaar al bij de overheid heeft aangekaart dat "het classificeren van staalslak [red. naar afval] zou resulteren in een zeer grote kostenpost" voor jullie. Waarom vond Tata Steel Nederland het noodzakelijk om dit aan te kaarten bij de overheid?

Zie antwoord vraag 3b.

- 5. Raakt het tijdelijke verbod op staalslakken aan de maatwerkafspraken met de overheid?

Zoals aangegeven is circulariteit een belangrijk onderdeel van onze strategie van een schonere, groene en circulaire staalproductie, en daarmee onderdeel van de maatwerkgesprekken. Staalslakken is één van de bijproducten van onze staalproductie die we een tweede leven inblazen waarmee we bijdragen aan een circulaire economie. We onderzoeken momenteel alternatieve mogelijkheden voor de verwerking van staal- en EAF-slag tot een product dat tegemoetkomt aan de huidige zorgen en om te zorgen voor een rendabele business case voor staalslakken.

Over de inhoud van de maatwerkgesprekken doen we verder geen mededelingen, dit zijn vertrouwelijke gesprekken.

- 6. Raakt de kwestie of staalslakken als afval bestempeld moeten worden aan de maatwerkafspraken met de overheid?

Zie antwoord boven.